

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2015/1026,**annettu 19 päivänä kesäkuuta 2015,****liiallisen alijäämän olemassaolosta Puolassa tehdyn päätöksen 2009/589/EY kumoamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 12 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto päätti komission suosituksen perusteella 7 päivänä heinäkuuta 2009 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2009/589/EY ⁽¹⁾ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'EY:n perustamissopimus', 104 artiklan 6 kohdan mukaisesti, että Puolassa oli liiallinen alijäämä.
- (2) Neuvosto antoi samana päivänä EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 ⁽²⁾ 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti Puolalle komission suosituksen perustuvan suosituksen liiallisen alijäämän poistamiseksi viimeistään vuonna 2012.
- (3) Neuvosto totesi 21 päivänä kesäkuuta 2013, että Puola oli toteuttanut tuloksellisia toimia, mutta että odottamattomat taloudelliset tapahtumat olivat vaikuttaneet erityisen epäsuotuisasti julkiseen talouteen alkuperäisen suosituksen antamisen jälkeen. Tämän vuoksi neuvosto katsoi komission suosituksen perusteella, että asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen edellytykset olivat täyttyneet, ja antoi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'perussopimus', 126 artiklan 7 kohdan mukaisesti uuden Puolaa koskevan suosituksen liiallisen alijäämän poistamiseksi viimeistään vuonna 2014 ⁽³⁾.
- (4) Neuvosto päätti 10 päivänä joulukuuta 2013 perussopimuksen 126 artiklan 8 kohdan nojalla, että Puola ei ollut toteuttanut 21 päivänä kesäkuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen noudattamiseksi tuloksellisia toimia liiallisen alijäämänsä korjaamiseksi viimeistään vuonna 2014 ⁽⁴⁾, ja suositteli Puolalle liiallisen alijäämän tilanteen lopettamista viimeistään vuonna 2015 ⁽⁵⁾. Tuossa suorituksessa neuvosto suositteli, että Puolan olisi saavutettava julkisen sektorin alijäämä, joka on 4,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2013, 3,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014 ja 2,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015 (ilman eläkejärjestelmän toisesta pilarista tehtyjen varainsiirtojen vaikutusta). Neuvoston suosituksen taustalla olevan makrotalouden ennusteen mukaan tämä vastaa rakenteellisen rahoitusaseman parannusta, joka on 1 prosentti suhteessa BKT:hen vuonna 2014 ja 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015. Suosituksen mukaan Puolan olisi toteutettava tinkimättömästi jo ilmoittamansa ja hyväksymänsä toimenpiteet sekä täydennettävä niitä uusilla toimenpiteillä, joilla liiallinen alijäämä saadaan korjattua kestäväällä tavalla viimeistään vuonna 2015. Puolan oli määrä antaa viimeistään 15 päivänä huhtikuuta 2014 selvitys tämän suosituksen noudattamiseksi toteutetuista toimenpiteistä.
- (5) Komissio katsoi 2 päivänä kesäkuuta 2014, ettei liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä enää tarvittu lisätoimia.
- (6) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan (N:o 12) 4 artiklan mukaan komissio toimittaa menettelyn täytäntöönpanoa varten tarvittavat tiedot. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 479/2009 ⁽⁶⁾ 3 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on mainitun pöytäkirjan soveltamisen osana annettava tiedot julkisen talouden alijäämistä ja veloista ja muista asiaan liittyvistä muuttujista kahdesti vuodessa, 1 päivään huhtikuuta ja 1 päivään lokakuuta mennessä.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös 2009/589/EY, tehty 7 päivänä heinäkuuta 2009, liiallisen alijäämän olemassaolosta Puolassa (EUVL L 202, 4.8.2009, s. 46).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

⁽³⁾ Neuvoston suositus, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2013, Puolan julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi.

⁽⁴⁾ Neuvoston päätös 2013/758/EU, annettu 10 päivänä joulukuuta 2013, sen toteamisesta, että Puola ei ole toteuttanut 21 päivänä kesäkuuta 2013 annetun neuvoston suosituksen mukaisia tuloksellisia toimia (EUVL L 335, 14.12.2013, s. 46).

⁽⁵⁾ Neuvoston suositus, annettu 2 päivänä joulukuuta 2013, Puolan julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi.

⁽⁶⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 479/2009, annettu 25 päivänä toukokuuta 2009, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta (EUVL L 145, 10.6.2009, s. 1).

- (7) Neuvoston on määrä antaa päätös liiallisen alijäämän olemassaoloa koskevan päätöksen kumoamisesta asiasta annettujen tietojen perusteella. Liiallisen alijäämän olemassaoloa koskeva päätös olisi lisäksi kumottava ainoastaan, jos alijäämä ei komission ennusteiden mukaan ylitä 3 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen ennustejaksolla ⁽¹⁾ ja velkasuhde noudattaa velan supistamista koskevan viitearvon ennakoivaa osatekijää.
- (8) Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti olisi otettava huomioon eläkejärjestelmän systeemiset uudistukset, joilla otetaan käyttöön pakollisen täysin rahastoivan pilarin sisältävä monipilarinen järjestelmä.
- (9) Niiden tietojen perusteella, jotka komissio (Eurostat) on asetuksen (EY) N:o 479/2009 14 artiklan mukaisesti toimittanut saatuaan Puolalta ilmoituksen huhtikuussa 2015, sekä vuoden 2015 lähentymisohjelman ja komission kevään 2015 talousennusteen perusteella voidaan tehdä seuraavat päätelmät:
- Vuonna 2014 julkisen talouden alijäämä oli 3,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Koska tämän luvun voidaan katsoa olevan lähellä viitearvoa ja koska Puolan julkisen talouden velka on kestäväällä tavalla alle 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, Puolaan voidaan soveltaa asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 7 kohdan säännöksiä eläkejärjestelmän systeemisten uudistusten osalta. Vuonna 1999 toteutettu Puolan eläkejärjestelmän systeeminen uudistus on kumottu joulukuussa 2013 annetulla lailla. Kumoamisen seurauksena yksityisiin, täysin rahastoihin eläkerahastoihin (jotka muodostavat Puolan eläkejärjestelmän toisen pilarin) kertyneistä varoista osa siirrettiin julkiseen sosiaaliturvajärjestelmään (Puolan eläkejärjestelmän ensimmäinen pilari). Lisäksi eläkejärjestelmän toinen pilari ei ole enää yleiskattava siinä mielessä, että siihen osallistuminen ei ole enää pakollista. Vuonna 2013 toteutetun kumoamisen seurauksena lakkautettiin siten vuoden 1999 uudistuksen systeeminen luonne. Heinäkuun 2014 loppuun saakka kaikkien jäsenten sosiaaliturvamaksut kerättiin kuitenkin edelleen toiseen pilariin. Nämä maksut muodostavat vuonna 1999 toteutetun eläkejärjestelmän systeemisen uudistuksen nettokustannukset, jotka on otettava huomioon arvioitaessa liiallisen alijäämän korjaamista. Suorien nettokustannusten kokonaismääräksi ajanjaksolla tammikuusta heinäkuuhun 2014 arvioidaan 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen, mikä riittää selittämään sen, että julkisen talouden alijäämä ylitti vuonna 2014 perussopimuksessa määrätyn 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen.
 - Puolan hallituksen 30 päivänä huhtikuuta 2015 toimittaman lähentymisohjelman mukaan tavoiteltu alijäämä on 2,7 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015 ja 2,3 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016. Komission kevään 2015 talousennusteen mukaan alijäämän ennakoidaan olevan 2,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2015 ja 2,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016 olettaen, että politiikka säilyy ennallaan. Tämän vuoksi alijäämän odotetaan ennustejaksolla pysyvän alle perussopimuksessa määrätyn 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen.
 - Komission arvion mukaan rakenteellinen rahoitusasema, eli suhdannekorjattu rahoitusasema, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä, on parantunut 0,9 prosentilla suhteessa BKT:hen vuonna 2014.
 - Julkinen bruttovelka oli 50,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2014. Komission kevään 2015 talousennusteen mukaan julkisen bruttovelan odotetaan vuonna 2015 olevan 50,9 prosenttia suhteessa BKT:hen ja 50,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016 sekä olevan edelleen alle BKT:hen suhteutetun 60 prosentin viitearvon.
- (10) Puolaan sovelletaan vuodesta 2015 eli liiallisen alijäämän korjaamista seuraavasta vuodesta alkaen vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevää osiota, ja sen olisi edettävä asianmukaisessa tahdissa kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitettaan, myös menojen kasvulle asetettua viitearvoa noudattamalla. Komission kevään 2015 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan paranevan 0,2 prosentilla suhteessa BKT:hen sekä vuonna 2015 että vuonna 2016 olettaen, että politiikka säilyy ennallaan. Kokonaisarvioinnin perusteella Puolan odotetaan noudattavan vaadittua sopeutusta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vuonna 2015 sillä perusteella, että menojen nettokasvu jää vertailuarvoa pienemmäksi. On kuitenkin olemassa riski, että vaaditusta sopeutuksesta poiketaan jonkin verran vuonna 2016, koska rakenteellinen sopeutus jää vuonna 2016 alle vaaditun arvon, minkä vuoksi tuona vuonna tarvitaan lisätoimia.
- (11) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 126 artiklan 12 kohdan mukaisesti neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kumotaan silloin, kun liiallinen alijäämä kyseisessä jäsenvaltiossa on neuvoston käsityksen mukaan korjattu.
- (12) Neuvoston käsityksen mukaan Puolan liiallinen alijäämä on korjattu, ja näin ollen päätös 2009/589/EY olisi kumottava.

⁽¹⁾ Vastaa 3 päivänä syyskuuta 2012 hyväksytyjä vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoa koskevia vaatimuksia sekä vakaus- ja lähentymisohjelmien muotoa ja sisältöä koskevia ohjeita. Katso: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf

- (13) Neuvosto muistuttaa, että vuonna 1999 toteutetussa eläkejärjestelmän systeemissä uudistuksessa etuusperustainen julkinen eläkejärjestelmä korvattiin kolmipilarisella maksuperusteisella järjestelmällä. Uudistuksen päätavoitteena oli parantaa Puolan eläkejärjestelmän kestävyyttä erityisesti ottaen huomioon Puolan erittäin haasteellinen väestökehitys. Systeemisen uudistuksen kumoaminen vuoden 2013 lopussa lisäsi jälleen ensimmäisen, julkisen pilarin merkitystä, sillä toisesta pilarista poiketen ensimmäinen pilari ei ole täysin rahastoiva, vaan nimellisiin eläketileihin perustuva maksuperusteinen järjestelmä. Vaikka vuonna 1999 toteutetun eläkejärjestelmän systeemisen uudistuksen kumoaminen toi lyhyellä aikavälillä menosäästöjä, se ei paranna julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä, sillä suuremmista sosiaaliturvamaksuista ja pienemmistä korkomaksuista lyhyellä aikavälillä saatava hyöty kumoutuu, kun julkisesta eläkepilarista on tulevaisuudessa maksettava suurempia eläkemaksuja. Yhteenvedon voidaan todeta, että vuonna 1999 toteutetun eläkejärjestelmän systeemisen uudistuksen kumoaminen aiheuttaa Puolan julkiselle taloudelle jonkin verran riskejä pitkällä aikavälillä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaistilanteen arviointi osoittaa, että Puolan liiallisen alijäämän tilanne on korjattu.

2 artikla

Kumotaan päätös 2009/589/EY.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Puolan tasavallalle.

Tehty Luxemburgissa 19 päivänä kesäkuuta 2015.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. REIRS
